

Albina

Revistă Enciclopedică Populară

Apare în fie-care Duminică

Abonamentul în țară pe an Lei 5 | Abonamentul în străin. pe an Lei 8
 6 luni » 3 | Un număr. . . . . 15 bani
 Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate 5 bani cuvântul
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

Comitetul de Redacție:

Ion Kalinderu

P. Carboviceanu
G. Coșbuc
J. Otescu
P. Dulfu

Colonel P. V. Năsturel
G. Adamescu
V. S. Moga
N. Nicolaescu
Gr. Teodossiu

Const. C. Popovici-Tășcă.

SUMARUL: *G. Coșbuc*, Stema țării.—*Const. C. Popovici-Tășcă*, 24 Ianuarie.—Școala în camera deputaților, urmarea cuvântării d-lui S. Haret.—*Teodor T. Burada*, Cum s'a serbat în Iași Boboteza în timpul lui Vasile Lupu Vodă (1647).—*Ion Otescu*, Notițe științifice. (Cotitul bușilor).—*Dr. D. Alexandrescu*, Îngrijirea vitelor. (Despre colici).—*V. S. Moga*, Cronica agricolă și economică.—*Y*, Casa de credit și economii a corpului didactic.—Băncile populare.—Informațiuni.—Sfaturi: Contra arsurilor ușoare.—Apă pentru frumusețea feței.—Bibliografie.—Poșta administrației.

Ilustrațiuni: *Alexandru Ion I Cuza*.—*M. Kogălniceanu*.—*B. Boerescu*.—*V. Alexandri*.—*M. S. Carol I*, Regele României.—Vederea pirotehniei armatei.

„Drogheria Universală” Toma Brătulescu.

București, Calea Griviței, No. 145, (lângă gara de Nord).

În tot-deauna, fiind asortată în abundență, recomandă: substanțe alimentare pentru nutrițiunea copiilor, tapioca, cacao, făina Nestlé; articole pentru menajii, vanilie, parfumuri și săpunuri fine franceze, ruse și engleze, loțiuni igienice contra mătreței și căderei părului. Capilarine, tincturi pentru colorarea părului, perii, ape și paste dentifrice, Odol, pudre, goldcreme, cosmetice și alte articole pentru toaletă aduse din Paris, fabricile cele mai renumite, și din Berlin. Substanțe și produse chimice medicinale, tehnice și industriale. Plante, rădăcini, flori și semințe pentru ciaiuri (colecțiunea Kneip), precum și diferite preparate farmaceutice române și străine, ca: balsamuri, gudrone, siropuri și vinuri medicinale, capsule cu uleiuri esențiale, etc. Ape minerale prospete și săruri pentru băi, precum: sare de Bălfătesci, de Karlsbad, săruri de pucioasă, sare de mare, etc. Extract de oțet pentru conserve alimentare, arome și esențe pentru limonade, dulcețe și liqueururi, culori vegetale, uleiuri și esențe din fructe pentru Cofetari. Culori și accesorii pentru pictură, uleiuri fierțe, lacuri, glicerină, lanolină, vasilină și benzină, etc. Deposit de uleiuri și esențe vegetale și minerale pentru uzul medicinal, tehnic și industrial. Chimicale, ustensile și accesorii pentru Electricitate și Fotografie. Articole de sticlă și porcelan, accesorii și ustensile pentru Farmacii, Institute de Fizică și Laboratorii chimice, pentru Institute de Bacteriologie și Vaccinogene, etc. Complet asortiment de Biberone și Irigatoare solide, articole de gumă, pânze de cauciuc, Bannage, cercuri herniare, Pansamente și Instrumente chirurgicale, Barometre și Thermometre maximale, aparate pentru inhalație, articole pentru obstetrică, etc. Insecticide și desinfectante puternice, precum: prafuri Zakerlin, acid boric, cupru sulfuric, Formalină, creolină, camphor și naftalină și, această Drogherie, fiind înzestrată cu un laborator chimic sistematic, se oferă a face cercetări asupra urinei și a efectua analize asupra bău-turilor și alimentelor sub direcțiunea unui Chimist și a d-lui Farmacist Toma Brătulescu

26-17.

A apărut:

LITERATURĂ ȘI ȘTIINȚĂ POPULARĂ cu următorul sumar:

Literatură Română

Scopul acestei scrieri: *Ședătoarea*. O admirabilă idilă în versuri, asupra căreia atragem deosebit atențiunea tuturor cititorilor.

Literatură Rusă

Romanul Căsătoriei (complet), de L. Tolstoi.

Literatură Suedeză

Toma Utter (Nuvelă umoristică).

Literatură Franceză

Cântecul Sofilor Bătrâni, de Pierre Lotti.

Istoriore: *Primul meu amor. Al doilea Amor.*

Al treilea Amor (Revue Anecdotique).

Literatură Germană

Istoria unei umbrelor, satiră de M. G. Saphir.

Fie-care număr va cuprinde cel puțin 10 cople tipar, și un roman. Romanele, de cei mai renumiți scriitorii, vor fi publicate în întregime. Fie-care gen de literatură, se poate broșa și separat.

Un exemplar 1 leu. Abonament pe 12 numere 10 lei.

Se găsește spre vânzare la toate librăriile și depozitele de diare din țară.

Oricine va trimite abonamentul, până la 15 Ianuarie 1903, va primi, fără altă plată: Un elegant calendar cu foi dinice pe 1903, precum și cărți literare și științifice renumite, în valoare egală abonamentului.

În privința altor numere se premii,

cu totul excepționale, ce se acordă cititorilor acestei reviste, a se vedea anunțul din revistă.

Pentru deslușiri a se adresa:

La librăria Cooperativă „Munca”, Piața-N. 4-3.

DE VÂNDARE

Moșia Gbedișu Comarnic

10 klm. departe de Craiova. 664 pogone; din care 500 pădure tineră, 140 arabile, 24 livezi, bălți, zăvoiu, Ecarete noi de zid. 200 lei pogonul; se poate plăti chiar în 10 ani cu procente, depunându-se jumătate înainte. Doritorii se vor adresa d-lui inginer Theodor Chivulescu, Craiova, str. Regina Elisabeta 18.

26-23.

Vindecarea garantată a or-cărei boli, or-cum s'ar numi ea, la bărbați, femei și copii, fie cât de grea și căutată de cei mai celebrii medici, când suferindul poate urmă tratamentul respectiv fără medicamente și fără operații după

Noua Artă de vindecare a d-lui Louis Kuhne.

Sfaturi între 9-10 dimineața afară de Duminică.

Provincia cât cu puțință prin scrisoare.

Prospecte de cură gratis.

Toma Simionescu, Tâmbăi 30.

Mii de bolnavi, părăsiți de doctori, au fost încă scăpați prin acest

cautare.

STEMA ȚĂRII

Ca un *zimbru* 'ntăritat
Când a prins pămîntu-'n córne,
Tot ce 'n drumul lui a stat

Gata să rēstórne —
Ca un *zimbru* 'ntăritat
Moldovenii s'aũ luptat
Cu potop de litve.

Ca un *leũ* sfășietor
Când cuprins de-arcași se vede,
Prin mulțimea de popor

Trăsnet se repede —
Ca un *leũ* sfășietor
Star' *Oltenii* 'n munții lor
Intr'un iad de latinĩ.

Iar *Muntenii* ce-aũ avut
Cuib pe apa Dâmboviții,
Ca *vultur*-'n munți crescut
Apărând răpiții
Pui a sēi — făcut-aũ scut
Țării lor și-aũ abătut
Negrul nor de hórde.

«Zimbru și vultur și leũ
Fui când mĩ-a cãlcat pãgãnul
Patria și dreptul meũ!»
Și va fi Românul
Și de-acum Romãni mereũ,
Zimbru și vultur și leũ
Și viteazul lumii.

G. Coșbuc.

24 IANUARIE

e la un cap la cel-lalt al țării, în orașe ca și la sate, această zi este sărbătorită. Tot Românul cată să tresalte de bucurie sărbătorind această zi. Ea este mai mare decât toate sărbătorile pentru noi Români, căci ea este izvorul de unde a răsărit Unirea. Ei datorim independența, regatul și respectul de care România de astăzi se bucură în concertul statelor Europene.

Ziua de 24 Ianuarie, nu reprezintă opera unui om, a unei grupări sau a unui conglomerat oarecare. Ea este încheierea aspirațiilor unui întreg popor, este visul împlinit a sute de generațiuni. Ea nu este datorită săbiei, ori forței, ci inimilor calde a 5.000.000 de Români cari de secole se vedeau despărțiți, deși erau frați buni de același tată și de aceeași mamă.

Vrăjmașii din năuntru ca și cei din afară, avuseseră meșteșugul ca sute de ani să pue stavilă între acești frați, un riuleț mai mult uscat decât cu apă!

Având aceeași origină, Moldovenii și Muntenii, avură de îndurat aceleași suferinți. Vorbind aceeași limbă, având același port, aceleași obiceiuri, și totuși formând două țări.

Divanurile ad-hoc rostise dorința unirei sub un principe străin. Dar Congresul din Paris nu admise această dorință.

În ziua de 28 Decembrie 1858 se întrunesc adunarea națională a Moldovei pentru alegerea de Domn. Desbaterile încep în ziua de 31 Decembrie și încep cu chestia recunoșterii alegerii Principelui Grigore Sturdza ca deputat, întru cât el slujise sub numele de Muhlis-Pașa în oștirea Turcească.

Deputații naționaliști: Panu, Kogălniceanu și Cuza sprijină recunoșterea; iar Cuza terminând cuvântarea sa dice: «socot în sfârșit că trebuie să punem patimile de o parte și să deschidem era constituției prin dreptate și frație.»

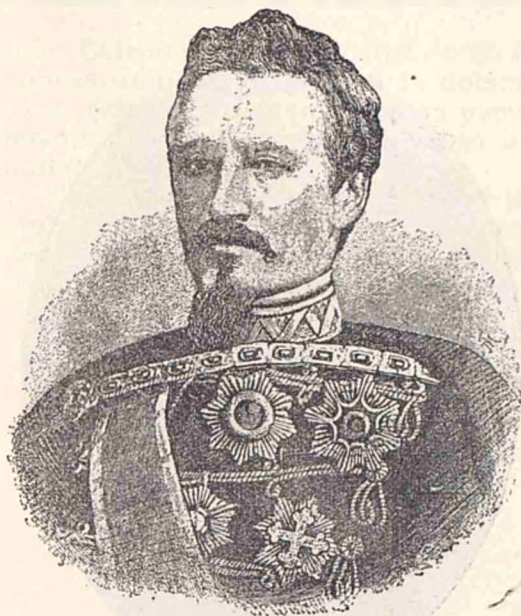
Candidații la Domnie erau: Mihail Sturdza, fostul Domn al Moldovei și fiul său Grigore Sturdza. Partizanii lui Mihail Sturdza fuseseră botezați «Mihăileni»; iar ai lui Grigore Sturdza «Grigorienii». Desbinarea între tată și fiu era atât de puternică în cât ori-ce unire între ei era imposibilă. Partidul naționalist nu patrona nici un candidat la Domnie, ci călăuzit numai de patriotism, combătea din toate puterile cele două candidaturi.

Alegerea Domnului trebuia să se facă în ziua de 5 Ianuarie 1859. Trebuia deci ca deputații naționaliști să se gândească la un om, principiile numai erau îndestulătoare. Se

puse înainte numele lui Costachi Negri, Petrache Mavrogheni, Anastasie Panu, Lascar Catargiu, Lascar Rosetti, Vasile Alexandri, dar nu se putu veni la nici o înțelegere mai ales din cauza chestiei rurale, întru cât cei cu mai mulți sortți de izbândă, Costachi Negri și Lascar Catargiu, înfățișau părerile extreme. Costachi Negri eră pentru țărănime, pe când Lascar Catargiu pentru proprietari.

În séra de 3 Ianuarie, un număr de 31 de deputați naționaliști se întrunese la Costache Rolla, în localul cabinetului de istorie națională. Aici, Pisoschi propuse candidatura Colonelului Alexandru Cuza, care fu primită în unanimitate.

În ziua de 5 Ianuarie, Colonelul Cuza întrunese unani-

Alexandru Ión I Cuza.

mitatea de 48 glasuri. Președintele proclamă votul în uralele și aplausele deputaților și tribunelor. Noul Domn depune chiar atunci jurământul înaintea adunărei; iar nemuritorul M. Kogălniceanu ținu Domnului următoarea cuvîntare:

«După 154 de anî de dureri, de umiliri și de degradație națională, Moldova a reintrat în vechiul ei drept, consfințit prin capitulațiile sule, dreptul de a-și alege pe capul său, pe Domn.

Prin înălțarea ta pe tronul lui Ștefan cel Mare, s'a înălțat însă-și naționalitatea Română. Alegendu-te de capul său, neamul nostru a voit să împlinască o veche datorie către familia ta; a voit să-î răsplătescă sângele strămoși-

lor t $\acute{e}$ i, v $\acute{e}$ rsat pentru libert $\acute{a}$ țile publice. Aleg $\acute{e}$ ndu-te pe tine Dom în țara n $\acute{o}$ str $\acute{a}$, am voit s $\acute{a}$ ar $\acute{a}$ t $\acute{a}$ m lumei ceea-ce t $\acute{o$ t $\acute{a}$ țara doarece : la legi noi $\acute{u}$ om noi $\acute{u}$.

O D $\acute{o}$ mne ! Mare și frumo $\acute{s}$ ă î $\acute{f}$ i e misia. Constituția din 7 August ne însemn $\acute{e}$ z $\acute{a}$ o epoc $\acute{a}$ nou $\acute{e}$, și M $\acute{a}$ ria Ta ești chie-
mat s $\acute{o}$ deschid $\acute{i}$! Fii dar omul epocii ; f $\acute{a}$ ca legea s $\acute{a}$ în-
locuiască arbitrul ; f $\acute{a}$ ca legea s $\acute{a}$ fie tare, iar Tu, M $\acute{a}$ ria
Ta, ca Domn, fii bun, fii bl $\acute{a}$ nd ; fii bun mai ales cu acei
pentru cari Domni $\acute{i}$ trecuți au fost nep $\acute{a}$ s $\acute{a}$ tori sau r $\acute{e}$ i.

Nu uit $\acute{a}$ c $\acute{a}$ 50 de deputați te-au ales Domn, însă ai s $\acute{a}$
domnesci peste 2.000.000 de o $\acute{m}$ eni ! F $\acute{a}$ dar ca domnia ta
s $\acute{a}$ fie cu totul de pace și de dreptate ; împac $\acute{a}$ patimile și
urile dintre noi și reitrodu în mijlocul nostru str $\acute{a}$ moșca
fr $\acute{a}$ ție.

M. Kogălniceanu.

Fii simplu, M $\acute{a}$ ria Ta, fii bun, fii Domn cet $\acute{a}$ țean ; ure-
chia Ta fie pururea deschis $\acute{a}$ la adev $\acute{e}$ r și închis $\acute{a}$ la min-
ciună și la lingușire.

Porți un frumos și scump nume, numele lui Alexandru
cel Bun. S $\acute{a}$ tr $\acute{a}$ ești dar mulți ani, ca și d $\acute{i}$ nsul ; s $\acute{a}$ dom-
nesci ca și d $\acute{i}$ nsul, și f $\acute{a}$ o d $\acute{o}$ mne ! ca prin dreptatea Eu-
ropei, prin dezvoltarea instituțiilor n $\acute{o}$ stre, prin sentimen-
tele patriotice, s $\acute{a}$ mai putem ajunge la acele timpuri glo-
ri $\acute{o}$ se ale nației n $\acute{o$ stre, c $\acute{a}$ nd Alexandru cel Bun dice $\acute{a}$ am-

basadorilor împăratului din Bizanț că: Moldova nu are alt ocrotitor decât pe Dumnezeu și sabia sa. Să trăești Măria Ta.»

Ast-fel să făuri în ziua de 5 Ianuarie 1859, sôrta viitoare a poporului Român.

Bucuria întregii țări eră de nedescris, ea trecu hotarele, răspândindu-se în sufletul întregului popor Român. Lacrimi de bucurie vărsară frații Munteni, la vestea norocului fraților lor.

Domnul trimise de îndată o deputațiune, compusă din Costachi Negri, N. Catargiu și Colonel Mavrichi, la Pörtă, spre a aduce la cunoștința Sultanului suirea sa pe tronul Moldovei.

În Muntenia, Căimăcămia, fixase ziua de 20 Ianuarie 1859 pentru întrunirea adunării. Candidații la domnie erau Principii Bibescu și Știrbei. Ca și în Moldova partidul naționalist din Muntenia, în patriotismul său, nu se hotărâse asupra unui candidat.

În sêra de 23 Ianurie, partidul naționalist ținû o întrunire la hotelul Concordia din București. Cu acest prilej Principele Dimitrie Ghica rosti pentru prima ôră ideea, ca pentru ca să se pôta face unirea Principatelor să se proclame

B. Boerescu.

colonelul Cuza de Domn și în Țara Românească. Boerescu și Bozianu susținură cu ardóre părerea prințului, care fu primită cu unanimitate, dar se hotărî a se ține lucrul as-

cuns până a doua zi. În ziua de 24 Ianuarie la orele 8 dimineața, deputații naționaliști se adunară din nou la Concordia și hotărâră să facă propunerea în cameră, în ședință secretă. La orele 10 ei își făcură apariția în Cameră, unde Boerescu propune câtor-vă deputați din majoritate ședință secretă, care fiind primită, Boerescu, într'o cuvîntare caldă propune unirea prin alegerea lui Cuza de Domu și în țara Românească. Doctorul Arsachi, printr'o întrerupere, susține părerea. Un entusiasm de nedescris coprinde pe toți deputații și cei mai mulți începură a plânge. Mitropolitul pronunță plângînd jurămîntul, înaintea icónei Sf. Treimi. Eșiți în ședință publică votară în unanimitate pentru Colonelul Cuza.

Și ast-fel visul de aur al atâtor generații, fu împlinit în ziua de 24 Ianuarie 1859.

Primirea lui Cuza în Bucuresci a fost o adevărată sîrbătoare. Poporul îi eși înainte la mai multe poște; iar Calea Mogoșoia (Victoriei), eră o mare de ómeni, și careta domnescă fu dusă în triumf.

Alegerea lui Cuza de către țările surori și entusiasmul cu care ea fu primită de popor, eră preludiul realizării marelui principiu, rostit de divanurile ad-hoc: *unirea sub un principe străin*. Ea însamnă puntea de trecere spre acest ideal.

Indată după alegerea din Muntenia, Cuza trimite pe Vasile Alexandri la împăratul Franței, Napoleon al III-lea, că-

V. Alexandri.

ruia Români trebuie să-și păstreze neștersă recunoștință, căci lui, și numai lui, se datoresce recunoșcerea de către toate puterile mai în urmă, a actului săvîrșit de Români.

Noi, cari trăim astăzi și privim țara noastră întindându-se de la Dorohoiu la Mehedinți, cu greu ne putem da seamă de teribila dramă istorică la care am asistat ca copii.

A trebuit o mare jertfă din partea unora, o putere de voință nețarmurită din partea altora, pentru ca acest mare act să se făptuiască, căci pe lângă voința noastră, trebuia să avem și consimțământul marilor puteri Europene.

Puterile bine-voitoare nouă erau: Franța, Prusia, Rusia și Sardinia; iar cele protivnice: Turcia, Austria și Anglia.

Imprejurări cari surveniră, făcură ca la 24 Septembrie 1859, Turcia și Austria, cari mai protesta încă, să recunoască îndoita alegere a lui Cuza ca Domn al Principatelor-Unite, numai pe timpul vieții lui.

Unirea de fapt se împlini la 24 Ianuarie 1862, când adunările din ambele principate se întruniră la București și în loc de două ministere se formă numai unul singur. De la această dată începe România de astăzi.

Ștefan și Mihai izbutise și ei să unescă țările, dar unirea făcută sub ei eră pătată de sânge, de aceea ea n'a putut dăinui. Unirea desăvârșită la 24 Ianuarie 1862, eră pornită din dragostea cea adevărată, ea nu eră pornită din ambiții deșarte, ci din adevărata iubire frățească dintre două neamuri, cari se trăgeau din același trunchi.

Unirea Moldovei cu Muntenia a fost visul străbunilor noștri din timpurile cele mai depărtate; dar visul nu deveni adevărat decât la 24 Ianuarie 1862; și numai cu mari greutate și mulțumită patriotismului pleiadei de Români cari făcuseră și pe 1848.

Ne-am unit; și îndeplinirea acestei fapte mărețe se datorește în primul loc Moldovei, care s'a jertfit pe altarul Unirii.

Tot zilei de 24 Ianuarie datorim norocul ca un principe strein, vitez și înțelept, viță a uneia din cele mai strălucite familii domnitoare din Europa, cu 7 ani mai târziu, să primescă a'și uni destinele cu ale României, pe care cu vitejia, înțelepciunea și marea sa pricepere, a știut s'o înalțe acolo, unde este astăzi.

M. S. Regele Carol a avut ast-fel puțința să adauge o nouă nestimată la stema Casei Sale, în a cărei strălucire, acum de două ori istorică, ne vom oglindi și noi și Ea pentru vecie.

Fie! ca serbarea zilelor mari, cari amintesc trecutul nostru de dureri ca și de măriri, să sădască în inimile fiilor noștri dragostea nețarmurită de Domn și de moșie, iar exemplele bătrânilor să ne fie pildă de patriotism și desinteresare.

Const. C. Popovici-Tașcă.

Rugăm pe toți prietenii revistei, cari ne-au trimes diverse articole spre publicare, să nu fie supărați, dacă din cauza lipsei de spațiu, suntem nevoiți a le amâna publicarea.

Școala în Camera deputaților

Cuvîntarea D-lui Spîru Haret.

(Urmare).

Ating aici o cestiune foarte simțitoare, dar care are o deosebită gravitate; de aceea, țin să mă explic lămurit.

Am mai spus și în aite împrejurări și repet și acum, că învățămîntul nostru secundar, adecă liceele și gimnasiile, costă prea mult.

Ca să vă faceți o idee, am să vă dau o singură cifră: în Franca, Belgia, Germania și Austria, patru țări din cele mai culte, învățămîntul primar costă de 6 ori mai mult decăt cel secundar. La noi nu costă nici de trei ori mai mult. Prin urmare, învățămîntul nostru secundar costă mai bine decăt de două ori mai mult decăt în cele patru țări citate, în comparație cu învățămîntul primar.

Cheltuim 9 milioane și un stert pentru învățămîntul primar, pe cînd cheltuim trei milioane și jumătate pentru învățămîntul secundar.

D-lor, este evident că trebuie să fie ore-care raport între întinderea învățămîntului primar și a celui secundar al unei țări. Gradul de desvoltare al unuia presupune pe al celui-lalt. Ei bine, dacă în țări așa de înaintate ca cele citate de mine și pentru cari este o experiență stabilită de secole, este suficient un învățămînt secundar ca acel pe care îl au, cum să credem noi că în România nu se face o cheltuială zadarnică, cînd se întretine un învățămînt de două ori mai desvoltat ?

Învățămîntul secundar, prin el însu-și, nu crează nici o carieră alta decăt pe cele budgetare; și este evident că, dacă este prea desvoltat, el produce o pletoră de postulanți, în dauna tuturor celor-lalte cariere, cari rămân în suferință. Iată pentru ce învățămîntul nostru este supus la atâtea critici, că nu dă rezultate bune, că umple țara de postulanți de funcțiuni, că nu răspunde la trebuințele adevărate ale țării. Cererea de funcționari este determinată de întinderea țării și de trebuințele ei culturale și administrative, și cînd școlile îi dau de două ori mai mulți decăt îi trebuie, este evident că jumătate din ei vor fi în trebuințați, iar cea-laltă jumătate va rămâne pe la ușile și pe scările ministerelor. Cum să ne mai mirăm de desechilibrul pe care l constatăm ? (Aplause).

Aceste considerațiuni m'au făcut ca, încă de la 1897, cînd pentru prima oră am venit la minister, să am curagiul de a da alarma și a spune pe față și fără înconjur, că aci este buba și trebuie adus lécul; și de atunci neîncetat am insistat în toate ocașiunile. În Septevrie 1897, nu eram încă înarmat cu legea învățămîntului profesional; cu toate acestea, am adresat circulari ca să se restrîngă admisiunea școlarilor în cursul secundar, și să nu se primescă decăt aceia cari dau dovești că pot merge mai

departe. Până atunci se scie că uşile liceelor şi gimnasiilor erau date în lături, şi cine voia intra, ca într'o casă pustie.

Maî mult decât atât. Incă la 1885, pe când aveam onôrea a servi ca secretar general sub d-l Sturdza, tot eû am insistat pe lângă d-sa ca să se dea cunoscuta ordonanţa, după care admiterea în licee şi gimnasil să se facă prin concurs.

Vedeţi dar că nu eră la mine numaî o inspiraţiune a momentului măsurile pe cari le-am luat de la 1897 încôce, şi prin circulari, şi prin ordine, şi prin legi.

Noi am înscris în legea din 1898 că admisiunea în liceu se face numaî cu examen, ca să se primescă numaî cei bunî, şi că ministerul pôte suprima clasele inutile. Acêsta s'a făcut pentru ca să se mărginescă admisiunea, peste măsură de mare, care se făcea până atunci în şcolile secundare.

Dar măsura acêsta maî este justificată şi prin alt-cevâ şi maî grav.

Din 1.000 de şcolari, cari intră în clasa I secundară, numaî 250 ajung de termină clasa IV-a, şi abiă 92 termină pe a VII-a. Clasa VIII-a s'a înfiinţat abiă anul acesta, aşă că pentru dînsa nu avem încă statistică; dar nu mî-a fost greu să calculez că abiă 56 o vor termină.

Va să dîcă, din 1.000 de şcolari, cari părăsesc carierile bănoşe şi sigure ale comerciului şi agriculturii, abiă 56 vor puté să aibă o hârtioră la mână, cu care să asedieze scările ministerelor; iar cei-alţi ce se fac?

Ce se face un tînér care a urmat duoé sau trei clase de liceu, şi căruia l'a intrat în cap că scie latinesce şi franţuzesce? Nu este el un om pierdut? (Aplause).

Cheltuim noi trei milióne şi jumătate, cu scopul ca să scótem 56 ómeni utili şi 944 de proletari, nu numaî inutili, dar chiar primejdioşi? (Aplause).

Iată situaţiunea. Nu este acesta un pericol pentru Stat?

Şi dacă acêstă situaţiune va maî continua, unde vom ajunge?

Facultatea nóstră de drept scóte pe an, pare-mi-se, 200 de licenţiaţi. Câţi dintr'înşii intră în magistratură, câţi în avocatură şi ce se fac cei-lalţi? Şi încă aceştia sunt norociţi, pentru că au căpétat o hârtie care îi mângâe cel puţin cu ideea că au terminat ce-vâ. Dar ce fac cei-lalţi, cari au rămas pe drum, înainte de a ajunge la acea fericită licenţă?

Cestiunea acêsta este extrem de gravă, şi vă rog să vă daţi séma de pericol, cum de sigur v'aţi şi dat.

Şi să nu credeţi că nu maî este nimic de dîs în astă cestiune. Dacă v'aşi spune tot ce ar fi de spus, v'aţi pune mâinile în cap. Dar pentru moment e destul atât.

Trebue deci luate măsurî drastice ca să se pună cât maî curând capét acestei situaţiuni.

Dar ce este de făcut?

Fără îndoială, că în vieţa publică a unei ţări e nespus de

greu să faci un pas înapoi, în orî-ce direcție, chiar când direcția ar fi greșită.

Vedeți ce s'a petrecut cu școlile.

S'a înființat o sumă de gimnasil și licee. Și cu câtă ușurință! Eră destul ca la discuția bugetului deputații unei localități să cêră, și Camera votă, convinsă că face bine. Acum facem bilanțul, și vedeți ce constatăm: ceea ce se credea că e un bine, se vede că ne-a dus la un mare rău, și că trebuie să dăm înapoi. Fi-va acum tot așa de ușor să desfacem, precum a fost de ușor ca să facem?

Evident că nu. Sunt deprinderi stabilite, sunt situații dobândite; se mai amestecă și considerațiunile de amor propriu. (Aplause).

Dar asemenea considerații nici nu merită să fie puse în cum-penă, când este vorba de cestiuni așa de vitale pentru țara întregă.

Să nu ni se spună că atunci, când se desființază un gimnasiu se lovesce în drepturile sau interesele cutărei localități. (Aplause).

Este interesul cel mare al țării care priméază totul. (Aplause).

Am ajuns acum cu toții la convingerea că nici o centimă din avutul țării nu trebuie cheltuită fără folos pentru dînsa. Și când constat că 50.000 lei sunt cheltuiți, nu numai în mod inutil, dar cu primejdie pentru țară, să nu fac eu nimic ca să fac să înceteze această risipă? (Aplause).

Domne feresce! Ași socoti că lipsesc de la datoria mea, care este de a spune adevêrul, măcar orî-ce s'ar întîmplă. (Aplause).

În sensul acesta am făcut dejă ce-vă; dar ceea ce mai rămâne de făcut, trebuie să se facă încet și cu băgare de sêmă.

Înțelegeți că nu eu voiû veni să cer să tăiem de o dată bugetul învățămîntului secundar, deși este de două ori mai mare de cât trebuie; dar sunt pe cale, dacă nu să-l reduc numai la 2 milioane, în orî-ce cas să reduc cifra actuală în mod destul de simțitor.

Dejă anul trecut, prin buget, s'a redus un număr de clase divisionare de la diferite licee, cari se găsiu inutile. S'a redus un gimnasiu din Bârlad, un gimnasiu la Slatina, un liceu la Brăila; la Bârlad s'a transformat școla secundară de fete în școla profesională. Avem un câștig de vr'o 45 clase, și anul acesta prevêd începutul altor reduceri de școli pe unde nu sunt trebuitore. (Aplause prelungite).

Tôte acestea represintă o economie dejă făcută sau pe cale de a se face până în patru ani, prin reduceri succesive de câte o clasă pe an a școlilor ce se suprimă; căci nu se pôte reduce un gimnasiu dintr'o dată, ci se reduce clasă cu clasă.

Tôte acestea represintă o economie de mai bine de 500.000 lei la învățămîntul secundar. Și vedeți, cea mai mare parte din economiile acestea s'aù realizat dejă, și nu și-a dat nimeni sêmă că s'aù desființat 40 de clase în interval de 12 luni. Acesta este

cea mai bună dovadă că acele clase nu răspundeaŭ la o trebuință simțită. (Aplause).

Eŭ sunt convins că tot așa va merge lucrul și în viitor, dacă vor fi luate măsurile cu băgare de sêmă și nu în mod violent.

Acestea nu sunt singurile reduceri ce s'aŭ făcut în învățămîntul secundar. Mai am încă reduceri de aprôpa 600.000 lei, ce s'aŭ făcut acolo. Dar acelea sunt de altă natură. Acelea erau cheltueli evident inutile, făcute fără a se înmulți școlile, prin creațiunii de posturi inutile în școlile vechi.

Spre exemplu: împărțirea unei clase de 15 școlari în două, și plata a două serii de profesori, în loc de una. (Aplause).

Economiile de acestea am făcut în primă-vara anului trecut, în Septemvrie trecut și în Septemvrie acesta, pentru aprôpe 600.000 lei. (Aplause).

În resumat, budgetul ministerului nostru este îndrumat pe calea economiilor și în partea lui privitoare la învățămîntul secundar: economiile dejă făcute, sau cari vor avea a se mai face în viitor. (Aplause).

O a treia economie însemnată va fi cu timpul la învățămîntul primar urban. După cum spuneă d. Ștefan Ión, noi avem 1.351 institutori. Populația școlară a orașelor e de 80.000 de copii, în cari intră și acei ce-și primesc instrucția în familie sau în școli private, în număr de vre-o 12.000. Prin urmare, chiar punend câte 70 de copii de fie-care institutor, ne-ar trebui vre-o 1.000 de institutori pentru a face față tuturor trebuințelor. Așa dar, sunt 351 inutili.

De unde vine acêsta? Vine tot de acolo că comunele nu au dat localurile necesare. Când într'un oraș se înființă o școlă cu 4 clase, comuna închiria o casă care nu eră făcută anume pentru școlă; o simplă casă particulară cu camere de 20 sau 25 de metri pătrați, în care nu încăpeau cu totul mai mult de 80 de copii, pe când ar fi trebuit să încapă 320. Rămâneau dar pe din afară 240 din cei 320, pentru care Statul plătia pe institutori. Comuna atunci dicea: «Iată 240 copii cari n'au loc în școlă; trebuie să facă ministerul, o a doua școlă».

Și ministerul o făcea; și ast-fel ministerul plătia câte trei și patru rânduri de institutori, pe când trebuia să plătescă numai un rând. Și acêstă stare de lucruri există și astăzi, în multe părți, pentru că sunt foarte puține comune cari 'și-au făcut datoria de a-și construi localuri anume pentru școli.

Dar ori cum ar fi, acest spor de institutori există; ei au fost numiți, îi avem, și astăzi nu-i putem aruncă pe drumuri. Suntem dar nevoiți a-i plăti până la încetarea lor din viață, sau până la eșirea la pensie.

Iată pentru ce, de multe ori, sunteți mirați că, atunci când se produce vre-o vacanță în învățămîntul primar urban, mă auziți dicend că postul acela se va desființă.

Anul trecut am desființat ast-fel vre-o 40 de locuri. Anul acesta însă, față cu dispozițiunile noiei legi a pensiunilor, s'au

desliințat foarte puține. Dar această sistemă trebuie urmată încă mult timp, pentru ca să putem ajunge cu împuținarea institutorilor până la numărul îndestulător de 1.000. (Aplause).

Și lucrul nu este de neglijat, pentru că cei 351 de instituții inutile reprezintă pentru budgetul nostru o sarcină inutilă de 1.100.000 lei pe an. Vedeți ce grozave poveri s'au impus budgetului Statului, numai din cauza că comunele nu 'și-au făcut datoria.

Apoi dacă așa se prezintă lucrurile; dacă la învățămîntul secundar avem un surplus de cheltuieli pe care 'l evaluez la un milion și jumătate; dacă la cel primar urban mai avem un milion și mai bine, nu se mai cuvine să ne mirăm dacă budgetul ministerului instrucțiunii publice se ridică la cifra de 25 milioane. Și încă nu trebuie să uităm că cele 9 și jumătate milioane, pe cari le cheltuim pentru învățămîntul primar sunt în realitate o cheltuială comunală; căci pretutindeni, afară de la noi, întreținerea învățămîntului primar este în sarcina comunelor, iar nu în a Statului. Dacă am da la o parte această cifră, budgetul ministerului s'ar reduce la mai puțin de 16 milioane, din cari culetele singure ieau 5 milioane. Ast fel privit budgetul ministerului, nu se va mai părea nimenui prea încărcat; mai ales dacă ținem seamă că, cu dînsul, am organizat aproape totul, într'un timp de mai puțin de patru decenii. (Aplause).

Să fie bine înțeles că, dacă am amintit că cheltuiala învățămîntului primar ar trebui să privească pe comune, nu am avut intenția să spun că rău a fost că s'a făcut așa cum s'a făcut.

Din contra, cred că bine este că s'a făcut așa, și că trebuie continuat încă tot ast-tel mai multă vreme. Comunele nu sunt încă bine experimentate în manipularea afacerilor școlare. Administrarea unei școli este lucru destul de delicat, și nu este prea mult a ține că ea reclamă cunoștința aprofundată a tuturor cestiilor tehnice cari o privesc.

De aceea, cred că actuala stare de lucruri va trebui să mai dureze încă cât-vă timp. Ceea ce justifică această credință, care nu trebuie să jignescă pe nimeni, este ceea ce s'a petrecut cu obligațiunile deja impuse comunelor prin legea învățămîntului primar.

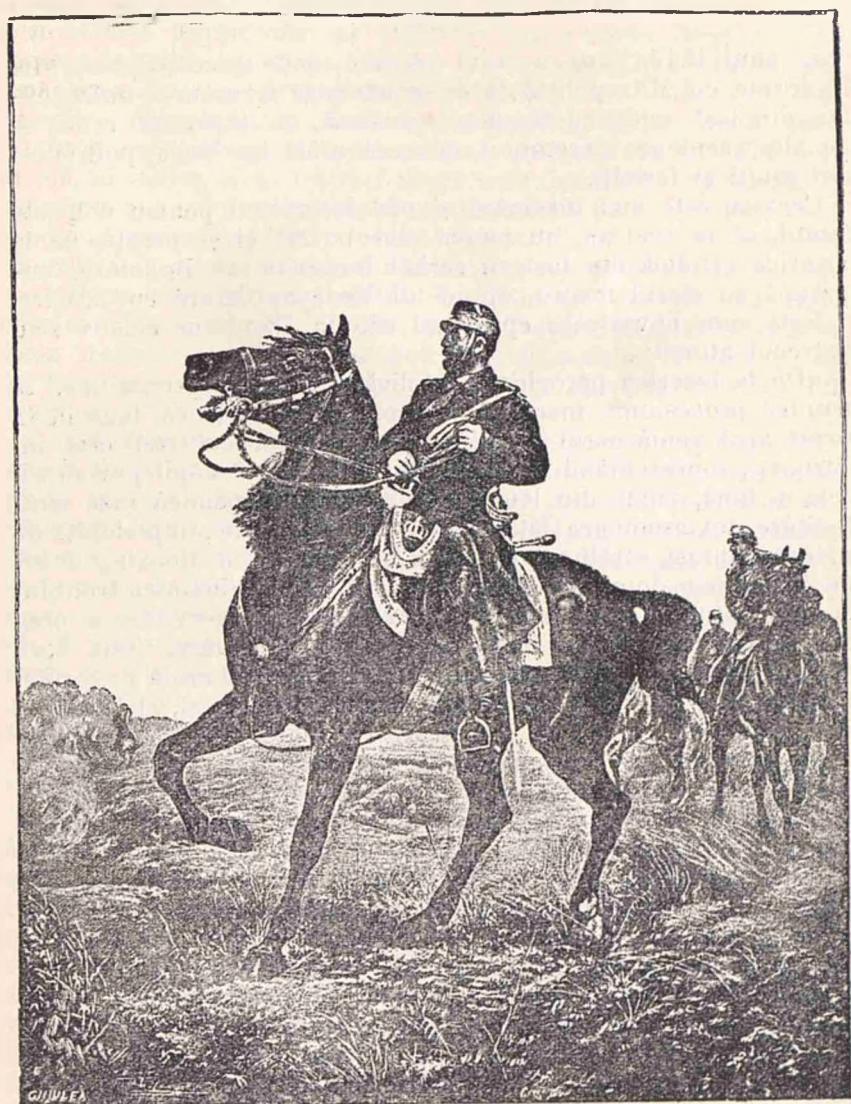
Acastă lege a lăsat în sarcina Statului plata personalului didactic, iar comunelor procurarea localurilor de școală: și v'am spus cum comunele 'și-au îndeplinit obligațiunea acesta.

Dacă s'ar fi făcut și cu plata personalului cum s'a făcut cu localele, ce eră să fie? Unde eram astăzi cu învățămîntul primar? (Aplause).

De aceea, repet, bine este că s'a făcut așa cum s'a făcut; dar trebuie să prevedem viitorul, când lucrurile se vor schimba în bine, și să ne pregătim pentru dînsul. (Aplause).

(Sfîrșitul în numărul viitor).

M. S. Carol I, Regele României.

Cum s'a serbat în Iași Bobotéza În timpul lui Vașile Lupu Vodă.

— 1647 —

În anul 1647, după vechiul obicei, toți episcopii Moldovei în frunte cu Mitropolitul țării, se adunară la scaunul mitropolitan din Iași, unde cu tămâie, aghiasmă, cu sărutatul crucii și cu alte asemenea ceremonii, aduseră urări lui Vodă, poftindu-i ani mulți și fericiți.

Ceea-ce este mai însemnat și mai interesant pentru noi, este faptul, că în acel an, nu numai clerul țării, ci și preoții de la biserica catolică din Iași au serbat Iordanul sau Bobotéza, împreună cu clerul nostru, urând lui Vodă ani mulți cu fericire.

Eată cum povestesc episcopul catolic Bandinus ceea-ce s'au petrecut atunci:

«De la biserica parochială catolică a plecat o procesiune. În fruntea procesiunii mergeau 12 copii îmbrăcați ca îngerii. În urmă apoi venia corul preoților. După dinșii cei trei crai încoronați, reprezentând misterul festivității. Doi copii purtau sôrele și luna, tăiate din lemn. Sôrele aurit, răspândeau raze strălucitoare, tot asemenea fața plină a lunii argintie, împodobită de netești nourași, strălucea ca o corônă; doi copii țineau scuturi cu însemnele domnitorului și ale țării, așezați înaintea tronului domnitorului în fața boierilor. Sôrele și luna, servitoare a prea fericitei feciôre, țineau icôna ei, sôrele spre răsărit, luna spre apus se mișcă. Feciôra născătoare de Dumneșeu arată pe copilul Iisus la magi, spre a-l adora. De-asupra icônei lui, strălucea o stea, care se întorcea cu o mișcare circulară.

Între acesta, noi apropiindu-ne, domnitorul s'a ridicat de pe tron și cu capul descoperit, stând în picioare, a primit bine-cuvîntarea noastră, orațiunea și stropirea cu aghiasmă, și a sărutat crucea. Acestea terminate, se începă parada ast-fel. Un copil de 7 ani, îmbrăcat ca înger și ținând pe umăr icôna Născătoare de Dumneșeu purtând o corônă pe cap, cântă românesce: mărire întru cel de sus lui Dumneșeu. Un părinte jesuit făcând o cuvîntare în latinesce, cu urări pentru Domnitor.

Un copil de 8 ani, eșind în fața lui Vodă și a boierilor, spre minunea tuturor, continuă salutarea părintelui. Apoi înaintă un copil de 12 ani, carele peroră în românesce. Vodă rîdea cu voce bună, iar Mitropolitul cu Vlădicii, foarte ades diceau, amin, amin! Alți copii urmară și rostiră în latinesce și românesce, poftind lui Vodă, auspicii voișe.

Acastă urare plăcută întregii nobilimii curtene, dar' mai ales lui Vodă, care nu întorcea ochii de la copiii cari recitau, și privi până la sfîrșit tot, acum zimbînd, acum aprobând din cap. Apoi ordonă slujbașilor săi boieri, să se dea la toți vin, în cupe de aur, și să se împărțescă și bani. Acastă solemnitate a impresiionat mult pe popor, care a urmărit procesiunea până la biserică.»

Apoi tot Bandinus ne spune cum s'a petrecut și serbarea ortodoxă a Bobotezei, care a avut loc a doua zi, în chipul următor:

«A doua zi de Boboteză asistă însuși Domnitorul cu soția, fiul și totă curtea sa. Domnitorul ședează într'un tron întors cu fața spre răsărit. Ceremonia se petrecează într'o curte largă și deschisă pregătită anume, și aflătoare afară de porțile scaunului mitropolitan. Spre nord și răsărit, de la locul lui Vodă, eră ceta preoților, călugărilor și cântăreților. La drépta lui Vodă, spre miadă-și, mai aprópe de curte, stătea prefectul cu cei doi soți ai lui, al doilea și al treilea; lângă tron îndărăpt, trei purtători de arme, ținând unul sceptrul strălucind de petre scumpe, altul spada, al treilea gladiul cu două tăișuri. După acestea veneau 10 arcași, în urma acestora, 100 de pușcași pedestri. La 5 pași de la tron, spre drépta, stătea logofétul său marele cancelar, hatmanul, judecătorul domniei, și alți fruntași stăteau în ordine după vrednicia lor, cu capul gol. Pe toți aceștia îi încunjurau 40 de arcași și 200 pușcași pedestri; spre apus, între tronul lui Vodă și al dómnei, stăteau 100 de ieniceri.

Lângă Dómna, soțiile boerilor mari, îmbrăcate în mătase, strălucind de brățări și sălbii. După acestea, în rînduială, spre nord, 30 de arcași, împrejurați de 200 flintași pedestri. Indărătul tuturor acestora eră armata, 10.000 de călări, dar' atuncî pedestri. Călări nu stăteau de cât 150 de dragoni îndărătul boerimeii. Pe laturile răsăritene și meridionale, erau înșirate deosebite icóne și sfinți, printre cari, ca printre nisce cortine se vedeau trimbițașii, timpaniștii, diverși fluierași, cântăreți de lire și alți cântăreți de alte instrumente. Pe toți aceștia îi încingeau 1.000 de pedestrași cu puști. Cea-laltă mulțime de ómeni trecea peste 20.000.

Pe locul ceremoniei eră o masă cu un vas de argint aurit și 6 candelabre tot de argint. Al șéptelea îl ținea un băețan al lui Vodă lângă masă. Mai erau două cădi pline cu apă pentru aghiazmă, cu câte 15 candelabre de lemn în jur, pe picioare înalte aședate. Mitropolitul purtă pe cap o corónă ducală lucrată artistic, întregă de aur. O cruce mare de o palmă și ceva, lucrată cu minunată artă din verde safir, strălucind de aurul care îi încadră marginea, strălucea în mâna mitropolitului. De la locul lui Vodă, primul loc îl ocupă mitropolitul, apoi veneau episcopii de Roman, de Rădăuți și de Huși, și după aceștia episcopul Bandinus, care ne povestesc această. Mai erau și alți episcopi streini, cari fiind isgoniți de Turci se refugiară în Moldova.

La locul unde se făcea parada, Mitropolitul tãmăia pe Vodă, pe fiii lui și pe soția lui, după aceea se cetii evanghelia și se bine-cuvîntă apa, când atuncî se slobođiră tunurile. Indată apoi mitropolitul stropi cu aghiazmă pe Vodă, pe fii și pe soția lui, precum și pe boerii țării.

După aceea se aduseră 24 de cai de rasă, din grajdurile curții, în sunetul trâmbiței și al timpanelor, pe care mitropolitul îi stropi de asemenea cu aghiazmă.

Terminându-se această ceremonie, mitropolitul împreună cu vladicii se duseră la palat, unde au fost primiți și ospătați din belșug, iar episcopul Bandinus cu cei 12 copii, cu cei trei crai și cu icôna Născătoarei de Dumnezeu, se întorse la parohie, cântând pe românesce și latinesce, fiind urmați de o mare mulțime de omeni.»

Scris-am acestea, ca să se vadă obiceiurile ce erau mai de mult în țara noastră. Cum cu timpul toate s'au schimbat!

Teodor T. Burada.

NOTIȚE ȘTIINȚIFICE

Cotitul buților.

ub numirea de notițe științifice voi scri pe viitor, câte-
ceva cu cuprindere științifică, sau cu vedere la știință.

Incep adî cu cotitul buților sau butoaielor.

Maî de mult, am dat în Albina o regulă de cotitul bu-
ților, dar care, deși foarte simplă, nu ne dă tocmai cât trebuie, și
nu are în vedere decât vasele pline.

Am fost însă întrebat prin scrisori de mai mulți podgoreni, dacă
nu se pôte o regulă mai bună, deși ar fi mai migăloasă acea re-
gulă, și ce e de făcut în cas de vas neplin?

Mărturisesc că întrebarea mî-a dat mult de gândit, căci am ținut
ca regula să nu fie prea migăloasă, mai ales când vasul nu e plin :
și în acesta dau regulele ce am găsit cele mai simple și mai bune.

Pentru a fi înțeles în cele ce urmează, să încep cu câte-vă lămuriri:

a) Nu e nevoie de un cot de cotit, ci de un metru, iar lungi-
mile măsurate să se socotescă în decimetri.

b) Capacitatea, adică cuprinsul din năuntru vasului, va fi găsită
în litri (decimetri cubi).

c) Vom însemna cu v adîncimea vranei (diametrul din năuntru
butoiului la vrană) și prin f adîncimea fundului (diametrul din năun-
tru la fund): când cele două funduri nu sunt de-o potrivă, luăm
mijlocia lor; în fine vom însemna cu l , lungimea butoiului, adică
distanța dintre cele 2 funduri. Tôte acestea e bine să fie măsurate
cu o nuia, dacă sunt mai mari decât un metru, și-apoi se măsoră
după nuia cu metrul: repetăm, că tôte măsurile le luăm în deci-
metri.

I. BUTILE PLINE.

a) În Anglia a fost dată o regulă numită a lui Oughtreed, prin
care se găsește capacitatea unei buți în litri.

Acastă regulă se pôte spune ast-fel:

*Se înmulțesce v cu ea însuși și f asemenea. Se adună indoitul
întîiului rezultat cu rezultatul cel d'al doilea ueîndoit. Totalul aflat
se înmulțesce cu l și rezultatul se înmulțesce iar, cu 0,262. Se ca-
pătă ast-fel capacitatea în litri.*

(Formula lui Oughtreed e: $0,262 l (2 v^2 + f^2)$.)

Acastă regulă dă nițel mai mult decât capacitatea adevărată.

b) In Franța (decretul din Pluvios, an 7), s'a dat următoarea regulă :

Se îndoesce v și se adună cu f neîndoit. Totalul aflat se înmulțește cu el însu-și. Resultatul se înmulțește cu 1, și resultatul se înmulțește iar, cu 0,087266. Se capătă ast-fel capacitatea în litri. (Formula e: $0,087266 l (2 v + f)^2$).

Acastă regulă dă nițel mai puțin decât capacitatea adevărată.

c) Intre aceste două reguli, cu cel mai bun rezultat, e următoarea, pe care o dau eu, și care are socotelile mai puțin migăloșe, de și regula pare mai lungă.

Se înmulțește v cu ea însă-și și resultatul cu 2,5; apoi se înmulțește v cu 1, în sfârșit se înmulțește f cu ea însă-și. Tote aceste rezultate se adun; totalul lor se înmulțește cu 1, și resultatul acesta se înmulțește cu 0,1745. Se capătă ast-fel capacitatea în litri. (Formula e: $0,1745 l (2,5 v^2 + v f + f^2)$).

Să luăm de pildă un butoiu având $v = 0,^m78$, $f = 0,^m67$, $l = 1,^m32$.

Vom lua în decimetri $v = 7,8$ $f = 6,7$ $l = 13,2$.

După întâia regulă urmăm ast-fel :

Luăm $7,8 \times 7,8 = 60,84$, apoi $6,7 \times 6,7 = 44,89$. Îndoitul întâiului rezultat 60,84 e 121,68, care adunat cu cel d'al doilea 44,89 neîndoit, dă $121,68 + 44,89 = 166,57$ și acest total înmulțit cu 1,32 ne dă $166,57 \times 13,2 = 2198,724$; în sfârșit acesta înmulțit cu 0,262, dă $2198,724 \times 0,262 = 576,065688$, sau lepădând fracția care e mică, luăm rotund 576. Și vom dice că avem capacitatea butoiului de 576 litri sau 57,6 decaltri.

După regula a doua urmăm ast-fel:

Îndoim pe 7,8, ceea-ce ne dă 15,6 și-l adunăm cu 6,7, ceea-ce ne dă 22,3. Acest total îl înmulțim cu el însu-și, ceea-ce ne dă $22,3 \times 22,3 = 497,29$. Acest rezultat îl înmulțim cu 13,2, ceea-ce ne dă $497,29 \times 13,2 = 6564,228$; în sfârșit acesta înmulțit cu 0,087266 dă $6564,228 \times 0,087266 = 572,833960648$, sau pentru că fracția e aprópe cât un întreg, luăm rotund 573. Și vom dice că avem capacitatea butoiului de 573 litri sau 57,3 decaltri.

După cea din urmă regulă urmăm ast-fel:

Luăm $7,8 \times 7,8 = 60,84$ pe care înmulțindu-l cu 2,5 dă $60,84 \times 2,5 = 152,1$; luăm apoi $7,8 \times 6,7 = 52,26$, în sfârșit $6,7 \times 6,7 = 44,89$. Adunând aceste 3 rezultate, căpătăm:: $152,1 + 52,26 + 44,89 = 249,25$. Înmulțind acest total cu 13,2, avem $249,25 \times 13,2 = 3290,100$; în sfârșit acesta înmulțit cu 0,1745, dă $3290,100 \times 0,1745 = 574,1224500$, sau lepădând fracția, luăm rotund 574. Și vom dice că capacitatea butoiului e de 574 litri, sau 57,4 decaltri.

II. BUȚILE NEPLINE

Să ne închipuim o butie de vin neplină. Iată regula ce dau:

Îi hotărâm capacitatea butii ca cum ar fi plină.

Cufundăm apoi metrul sau o nuia în vin pe vrană, drept în jos, și hotărâm înălțimea vinului. Împărțim numărul ce ne arată această înălțime cu

∇ (înălțimea întregă a vraniei), mergând cu împărțirea numai până ce găsim 2 țifre; aceste țifre să le numim «prima» și «secunda» și băgăm suma ce sunt amîndouă fracționare decimale; dacă restul împărțirii de la secunda e mai mic decît jumătatea împărțitorului, îl lepădăm fără nici un adaos, iar dacă restul este mai mare sau de o potrivă cu jumătatea împărțitorului, mărim pe «secunda» cu o unitate, și o luăm așa mărită apoi în locul secundeî.

Să avem în vedere și următoarea tablă: în care în rîndul întâiu e «prima» țifră a cătului și în al doilea pentru fie-care țifră din rîndul întâiu e câte un număr pe care să-l numim raportul corespunzător țifrei din rîndul I.

Prima	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
Raport	0,95	0,86	0,75	0,63	0,5	0,37	0,25	0,14	0,05	0

Cu ajutorul acestei table urmăm așa: scădem raportul corespunzător primei, din raportul din naintea lui (înaintea lui 0,95 socotind pe 1); restul aflat îl înmulțim cu «secunda» și la rezultat mutăm virgula spre stînga cu o țifră; numărul așa găsit îl adunăm cu raportul corespunzător primei, iar totalul îl înmulțim cu capacitatea vasului întreg. Vom căpăta în litri căt vin e în butia neplină.

De pildă să ne inchipuim tot vasul de mai sus, a cărei capacitate fiind plin am hotărât-o după ultima regulă că e de 574 litri. Să ne inchipuim că are vin în el dar nu e plin, și măsurând pe vrană înălțimea vinului din el găsim 0^m,53, sau în decimetre 5,3. Împărțind pe 5,3 la ∇ care e 7,8, găsim prin împărțire $5,3 : 7,8 = 53 : 78 = 0,67$ și pentru că restul 74 e mai mare decît jumătatea împărțitorului 78, luăm 0,68, adică avem prima țifră pe 6 și secunda pe 8. În tablă, la prima 6 este raportul corespunzător 0,53, care scădut din cel dinaintea lui 0,75, dă rest 0,12. Acest rest înmulțit cu secunda 8, dă 0,96 și în acest rezultat mutând virgula spre stînga, găsim 0,096; pe care îl adunăm cu 0,63, ceea-ce ne dă 0,726. Ei bine înmulțind pe 0,726 cu 574, care e capacitatea butoiului plin, ceea-ce ne dă $574 \times 0,726 = 416,724$, sau rotund 417, dîcem că în butoiu sunt 417 litri de vin, sau 41,7 decaltri.

Notița științifică următoare va fi despre mașinele cu aburi, vapore și locomotive.

Ion Otescu.

Suntem întrebați de unii din abonații noștri, conducătorii de bănci populare sătesci, ce preț cerem pentru publicarea bilanțurilor acestor societăți.

Facem cunoscut tuturor abonaților noștri, că noi cari am fost cei d'întăiu cari am propagat prin revistă, înființarea băncilor populare sătesci, suntem fericiți să le publicăm bilanțurile ca și înființările acestor bănci în mod *cu totul gratuit*, numai să ni se trimită dări de sîmă scurte. Asemenea vom fi fericiți a publica nici dări de sîmă de tot ce se face la sate ca: serbări, teatru, etc.

INGRIJIREA VITELOR

Despre Colici (Mătrice, dureri de burtă).

La toate vitele, dar mai cu seamă la cal, felurite bôle de stomac, mațe, ficat, rinichi, etc. și în sfârșit mai a tuturor măruntaelor din burtă, se arată pe lângă alte semne — care se deosebesc după bôlă — și prin unele cari mai nicî odată nu lipsesc. Semnele acestea, cari de alt-fel e și firesc să nu lipsescă, căci nu sunt decât durerile acelor măruntae din burtă, noi le numim: *colici*, iar poporul: *mătrice*.

Colicele vin din mai multe cause, și de multe ori ne putem ușor da socotela despre pricina lor, dacă începem a face ore-cari cercetări. Așă, colicele vin:

a) *Din pricina recelei*, atunci când vitele, dar mai ales caii, sunt tunse sau năpârlite și le apucă vre-o plôie rece, sau fiind nădușite, li se dă de bêtut o apă prea rece, cu ghiață, ori sunt expuse la un vânt rece, sau în fine pasc dimineța pe nemâncate iarbă cu rouă, ori în timpul ernei fân, paie, coceni, etc., acoperiți cu zăpadă, ghiață, etc. etc.

b) *Din pricină că li se dă mâncare multă și apoi se înhamă sau se pun la mișcări repezi*. Asta se întâmplă mai cu seamă la caii cari s'au hrănit cu paie tocate, fân, ovéz nou și mult, apoi fân stricat de mucegaiu, rugină sau de noroiu, sau în sfârșit din lucernă, trifoi prea mult etc.

c) *Din pricina măselelor rău tocite sau stricate*. Asta se întâmplă mai ales la caii bătrâni cari nu pot mestecă din cauza durerii, așă că sunt siliți să înghită aprôpe nemestecat paiete, fânul, ovésul, etc., și cari de multe ori mai sunt bățose, de próstă calitate, etc.

d) *Din pricina viermilor din stomac și mațe, panglică, limbrici, etc.*

e) *Din cauza pășuuei pe locuri nisipose*, sau a fânului coșit pe asemenea locuri și când odată cu iarba sau fânul, intră în stomacul vitelor și mult nisip.

f) Din diferite alte pricini ca: *întărirea baligei în mațe, felurite ghemotóce de fân, cuie, ace, cârpe, bucăți de frînghiă*, etc., cari sau sparg mațele sau nu lasă drumul slobod al mâncării și baligei în mațe.

g) Mai sunt și alte pricini, însă ar fi greú să le explicăm aci: așa sunt felurite încurcături de mațe, etc. etc.

Semnele colicilor. — Semnele colicilor sunt cunoscute, — de obicei, ele se arată când calul e în repaus, și vin de odată; fórté rar se arată mai întâi prin semne de tristețe, nemâncare, etc. Calul cu colici, stă trist, se trage puțin de la esle, bate din picioré, dă din códă, se culcă, se scólă; iar se culcă și iar se scólă; întórcé capul și se uită la pânțece, se liniștesce puțin și apoi începe din nou.

De regulă, așa se arăt colicele, iar când ele au încetat, atunci animalul pare obosit, și încet-încet își revine în fire; une-orî însă calul nu se liniștește de loc, ci îl trec nădușele; pielea e aci rece, aci caldă; piciórele asemenea reci, răsufllarea repede; mai adese orî calul cu colici nu urinésă; se cásnesce însă în zadar, udul nu ese de loc, saú abia ese cu scremete; baliga asemenea e mică, tare și acoperită cu mucí saú puțin sânge.

Sunt un fel de colici foarte grave și anume atunci când calul se trântesce jos fără a se uita pe ce cade; atunci se izbesce în toate părțile, se rănesce la picióre, cap, șolduri; stă trântit jos, geme, se întórce cu burta în sus, etc.

La boú sunt tot semnele scrise mai sus, fără nici o deosebire, ba adese orî se însoțesc și cu balonarea pântecelui.

Vindecarea. — Deși am spus mai sus că toate măruntaele din pânțele când se îmbolnăvesce, sunt însoțite de dureri, adecă de colici, și deși pentru un om care nu e de meserie, e greu a pune durerile acestea pe socotéla cutărei saú cutărei bóle; cu toate astea, o mare parte din colicele acestea se vindecă cam la fel, adecă tot cam cu aceleași doctorii; afară bine înțeles când bóla merge tot mai rău.

Iată ce se face cam de regulă la colici: calul bolnav să se plimbe, — dacă este érnă să se acopere cu o pătură — la pas saú trap mic, cam un sfert de ceas și apoi să fie frecat cu paie uscate, mai ales pe picióre și burtă, până când se încălđesce bine pielea; apoi se stropesce cu spirt curat saú de camfor ca $\frac{1}{4}$ de litru; nu e rău dacă se pune în ást spirt și cam 2 — 3 linguri de terebentin. Să se dea calului pe gât, iar nu pe nas și cu sticla, cam $\frac{1}{2}$ litru vin cald, și în care se póte pune ca o lingură de scortíșóră, cuișóre saú chiar bóbe de piper, după ce însă se va strecură; în loc de vin cald se póte da un litru de mentă saú de ceaiú de musetel saú romaniță; de ismă; în acest ceaiú se póte pune un bulgăre de camfor, orî 2 — 3 linguri de ether, dacă se găsesce, orî chiar zéma de la 8 — 10 capete de mac. Calul, odată ce i s'a dat un asemenea ceaiú saú vin cald, să fie acoperit cu o pătură, și apoi să fie lăsat liniștit, să stea însă cine-vă mai de o parte, care să bage de sémă, dacă calul vrea saú nu să se mai trântescă, adecă daca s'a mai liniștit orî nu, dacă se baligă saú urinésă, etc. etc.

În cazul când nu se liniștește și nici nu se baligă, nu se urinésă, etc., atunci se mai póte repetă încă odată cele de mai sus, iar în ceaiú saú chiar în vin, se póte pune ca $\frac{1}{4}$ kgr. sare amară, orî un bulgăre de sabur ca 40 — 50 grame.

Se mai póte face, cam 4 — 5 litri apă caldă cu multă spumă de săpun și în care se mai adaugă ca o lingură de glicerină; acéstă apă se bagă sub códa calului pe unde se baligă, orî cu un irigator, ca la ómení, saú în lipsă numai cu un maț de gumă și o căldare; după ce s'a băgat apa asta, se apasă 2 — 3 minute cu mâna pe códa calului, ca să nu

svârle apa afară, și apoi se iea mâna și atunci odată cu apa, pôte eși și puțină baligă.

Pentru urinare, e bine să se gâdile calul la sulac cu mâna, sau cu o pană la găurica pe unde urineză; chiar se obișnuiesc în loc de pană să se puie ceva iute ca, 2 — 3 semințe de ardei, 2—3 sfărâme de piper negru, etc.

Dacă calul tot nu se liniștesce, nu se baligă, nu urinesă ci se trântesce mereu, i se răcesc urechile și piciórele, atunci să se chieame un veterinar cât de repede.

La boi se face acelaș lucru ca la cal, cu singura deosebire că sarea amară și saburul se dau îndoit de mult.

La câne se obișnuiesc în loc de frecături, câte o cataplasmă caldă, de in, tărățe, mămăligă, etc.

D. Alexandrescu
Medic-vet. al jud. Ilfov.

CRONICA AGRICOLĂ ȘI ECONOMICĂ

Este bine a face resumatul anului care de-abia a trecut și a pređice întru cât-vă situațiunea agricolă a anului în care am intrat, și care de la prima ți s'a arătat a fi bun și tot atât de bun ca și anul trecut 1902. Acest an (1902), ne lasă o bună amintire în situațiunea noastră agricolă în general, de aceea și istoria agricolă a țarei noastre îl va pute prenumera între anii roditori, mai cu semă în produțiunea grânelor și ca mijloci în produțiunea porumbului, a viilor și a pomilor roditori. Acestă din urmă produțiune la șesul țarei, se scie că a fost nimicită din cauza zăpedei și a frigului care a căđut pe la 8 Aprilie, adică în acel timp când pomii roditori erau în plină înflorire, în acel timp, când acești pomi în loc de frig aveau trebuință de căldură și încă de multă cădură, ca legatul (fecundațiunea) să se fi putut face în bune condițiuni.

Deși în acest timp al legatului, căldura plantelor devine cu 6, sau cu mai multe grade, mai mare decât căldura aerului, cu toate acestea, această căldură normală a plantelor n'a putut influență în mod normal asupra răcelei aerului atmosferic, așa ca legatul florilor să se pótă face în mod regulat. Acelaș lucru s'a întâmplat și cu legatul rapiței, care fiind în plină flóre, pe de o parte din cauza răcelei și umeđelei, iar pe de altă parte din cauză, că albinele și alte insecte, care caută suc dulc (nectar) de flóri spre a se nutri cu el, n'aú putut căută aceste flóri din cauza timpului celui rău, spre a contribui și ele la legatul florilor (fecundațiunea artificială), recolta acestei plante de asemenea a lăsat mult de dorit. Așa că unii agricultori, de-abia aú avut o slabă recoltă, iar alți aú recoltat această plantă, ca să pótă ți ce că aú recoltat.

Dacă recolta porumbului n'a fost tocmai la așteptările agricultorilor noștri, acest fapt nu se datorează atât timpului întreg secetos, care a împiedecat această plantă în creșterea și rodirea ei; ci cauza principală a fost, că semănatul s'a făcut prea târziu. Și când un lucru în agricultură se face prea târziu, rare ori se poate, ca din acest lucru să putem trage foloșele la care ne așteptăm.

Toți acei agricultori cari au putut face semănatul la adevăratul timp, au avut o recoltă destul de bună, întocmai ca și în anul 1901.

Timpul, în contra căruia ne plângem mai tot-deauna, când dintr'o lucrare agricolă, nu putem trage adevărate foloșe, rare ori este adevăratul vinovat, ci primul vinovat suntem noi agricultorii, cari nu căutăm să facem lucrările câmpului la timp și bine făcute, ci în mulțimea casurilor șgăriem numai pământul și ne așteptăm să recoltăm mult și bun. Cu lucrările câmpului, facem de multe ori ceea-ce facem și cu legile noastre economice, pe cari de multe ori le aplicăm partea slabă și lăsăm pe cea bună. Ast-fel putem cita legea meseriilor, ce aparține de Ministerul Instrucțiunii publice, cu privire la școlile de agricultură și de meserii la sate. Actualul ministru, d-l Haret, a căutat să facă tot ce poate și atârnă de puterea unui ministru, pentru a da o mai mare dezvoltare învățămîntului agricol, introdus încă din 1882, de către d-l P. S. Aurelian, pe atunci ministru școlilor; în schimb cei mai mulți proprietari au rămas reci la circulările instructive ale d-lui Haret, și n'au dat mână de ajutor pentru dezvoltarea învățămîntului în partea lui practică. Ca parte practică înțeleg, *o mică fermă*, cu toate trebuințioșele ei, de care să se potă servi învățătorul cu ai săi școlari. Récéla din partea unora a mers atât de departe, în cât n'au dat școlei nici cel puțin o palmă de pământ. acolo unde palma de pământ lipsese cu totul școlei; așa că, în această privință, d-l Haret întâmpină mai multe greutăți din punct de vedere practic decât teoretic, întru propagărea învățămîntului agricol la noi în țară; lucru nu se întâmplă în nici într'o altă țară chiar mai puțin agricolă decât a noastră. Să sperăm că cu timpul nepăsarea unora se va schimba în bine pentru acei, cari se numesc săteni și muncitori agricoli, și cari au căutat tot-deauna să mărească avutul țării.

Timpul decide! și el va decide, dinpreună cu legile economice, bine chibzuite și bine aplicate în folosul țării și în dauna dușmanilor ei. Decî timpul decide, ca un rău să se îndrepteze în bine într'o producțiune agricolă, așa a fost în anul trecut grâu foarte mult, dar porumb ceva mai puțin în 1902 decât în 1901, când din contră am avut o recoltă mai bogată în porumb decât în grâu, deși am avut o suprafață mai mare semănată cu grâu decât în 1902.

Ast-fel judecând lucrul, anul care s'a pierdut în haosul

acestei lumi, ca un pic de apă într'un ocean, ne lasă o bună amintire, ca an economic și financiar; ne lasă bune semănături de toamnă, fiind-că zăpada cădută pe la 23 Noemvrie îndestul de multă, a adăpostit în contra gerului, care a ținut până pe la 14 Decemvrie, și pe cele mai slabe semănături de rapiță, fără să mai vorbesc de cele de grâu. Așa că până în present, putem dice că vom avé, și să sperăm că vom avé, o bună recoltă la tóte semănăturile de toamnă; cu atât mai mult cu cât, multă zăpadă topindu-se pe nesimțite, apa provenită din ea a fost suptă pe nesimțite de pământ, așa că va puté ajutá, la cas de nevoie, ca semănăturile de toamnă să aibă crescerea lor normală.

Anul 1902, care de-abia s'a înregistrat în analele agronome, ca an bun, de la început ne-a fost prevestit în privința părților bune ca și a părților sale slabe, cu privire la producțiunea agricolă.

Iată acum și prevestirea anului 1903, în care de-abia am intrat, după calendarul de 100 de ani, care glăsuesce ast-fel:

„In acest an, stăpânesce Mercur în zodia gemenilor, în-al său în sus lăcaș. Anul va fi roditor, însă prăpădirea albinelor și ciomă. Inceputul ernii va fi rece, mijlocul de mijloc, iar sfârșitul cu rēcělă și cu multă plóie. Primăvara ploioasă, din care pricină va fi multă pagubă în póme și în pomii, iar la sfârșit pe multe locuri va fi și grindină. Vara caldă cu neguri, și folositóre pentru înplântarea și altoirea pomilor. Tóamna vînturósă, însă sănătósă, și pentru semēnat fórte bună și norocósă, vin va fi destul.“

Intru cât aceste pronosticuri, se vor adevéri, vom vedé. In tot cazul nu este réu de a ține socotélá de ele, intru cât privesc lucrările câmpului de primăvară. Mai cu sēmă că din aceste pronosticuri se vede că vom avé o primăvară ploioasă.

Intru cât privesce prețurile cu care s'aú vîndut produsele agricole în tîrgurile nóstre, în termen mijlociú le putem socoti ast-fel după cum se véd în tabloul de față, socotite pe suta de kgr. și după calitatea lor:

Grául s'a vîndut cu	11—14 lei și 50 cent.
Porumbul	8—12 » 50 »
Secara	9—12 » — »
Ovăsul	9—11 » 50 »
Orzul	9—11 » 50 »
Orzóica	10—12 » — »
Meiú.	7—8 » — »
Fasolea ológă	16—20 » — »
» de arac	13—19 » — »
Coltza (rapiță de Belgia)	17—22 » — »
Naveta (rapiță comună)	14—19 » — »
Sēmînța de cânepă	16—18 » — »
Sēmînța de in	20—22 » — »

Acastă tabelă ne reprezintă resumatul prețurilor din târgul Brăila.

Din târgurile străine pntem resumă prețurile ast-fel:

La târgul din Paris grânele indigene s'aũ vîndut cu 18—22 lei; iar grânele străine cu 15—19 lei, după calitate; secara, cu 14—15 lei; orzul, cu 14—17 lei; ovësurile cu 15—19 lei și porumbul cu 14—16 lei.

În cele lalte târguri din Francia, grâul s'a vîndut cu 18—20 lei; orzul, secara și ovësul cu 14—17 lei. În Germania, grâul s'a vîndut cu 18—22 lei; la Londra cu 15—17 lei; la Viena și Pesta, cu 16—19 lei; în Belgia cu 15—17 lei; la New-York (America), cu 14—16 și la Chicago, cu 12—15 lei.

Tôte aceste prețuri sunt socotite pe suta de chilograme.

Cu începutul anului acestuia (1903), puțină zăpadă însoțită de viscol, a cădut în tótă țara, așa că gerul, care din prima di a început să devie din ce în ce mai simțitor, până la 14 ale acestei luni, n'a putut să aibă efecte vêtămëtore asupra semênăturilor. Ast-fel de ger a fost și în alte părți ale Europei ale cărui efecte se vor puté cunoște mai târziu.

V. S. Moga.

Casa de credit și economii a corpului didactic.

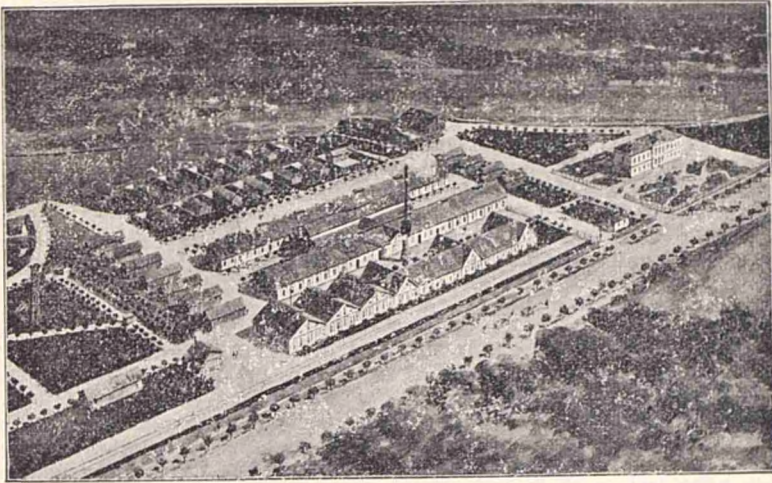
In ședința camerei de Lună, 20 curent, Camera deputaților a votat legea, dejă votată de Senat, pentru înființarea Casei de credit și economie a corpului didactic, întrunind 59 voturi din 61 votanți. În curînd va fi promulgată și se va pune în aplicare cu începere de la 1 Aprilie 1903.

În numărul viitor vom publică în întregime această mult folositoare lege pentru corpul didactic în genere, și nu putem în deajuns îndemnă pe pricitenii și abonații noștri, cari fac parte din corpul didactic, a se înscrie ca membrii ai acestei case de credit și economii, care prin scopul și organizarea ei, va fi o adevărată bine-facere pentru membrii corpului didactic.

Acei dintre abonații noștri, membrii ai corpului didactic, cari ar dorii să se înscrie ca membrii, pot adresă cererile d-lor administrației revistei noastre, care va îngriji a-i înscrie de îndată ce casa se va constitui.

Y.

Contra arsurilor ușore. — Dacă ne-am fript ușor și n'avem alt mijloc la îndemână, luăm cărbunii de lemn, îi pisăm fin de tot, și presărăm rana cu acest praf de cărbuni. Durerea se liniștesce, cărbunele oprescesă se formeze puroi și e bine să nu mai umblăm la rană, până ce cōja cu cărbune n'a cădut de la sine.

Vederea pirotecniei armatei.

Băncile Populare.

Am arătat în mai multe rânduri importanța băncilor populare și dezvoltarea ce ele au luat în România. După cum se știe, aceste instituțiuni de credit popular, au fost create din inițiativa d-lui S. Haret, ministrul instrucțiunii publice, care prin organele sale din județe, revisorii școlari, a îndemnat pe institutori, învățători și preoți a se grupa în societăți cooperative de credit locale.

Numărul acestor bănci a ajuns la mai multe sute, cu un capital de aproape 5 milioane. Avântul ce au luat, într'un interval așa de scurt, a atras atențiunea guvernului care cu drept cuvânt se interesază de această mișcare economică.

Intre primele proiecte cari vor fi prezentate Corpurilor legiuitoare de către d-l Emil Costinescu, ministru de finanțe, este și legea Băncilor populare. Iată pe scurt economia acestei legi:

Tote Băncile populare cooperative de credit vor fi trecute sub administrațiunea Creditului agricol, care va avea o supraveghere asupra operațiunilor lor și le va esconta portofoliul, înlesnindu-le transacțiunile și dându-le puțința de a-și mări cercul lor de activitate.

Aceste bănci vor fi administrate ca și până acum de către consiliile lor de administrație, fără nici un fel de amestec sau împietare din partea cui-vă.

Prin noua lege se va fixa maximul scontului și al dobânșilor cu care vor lucra. În definitiv, scopul legii e de a da mai multe garanții operațiunilor acestor bănci, asigurându-le existența și înlesnindu-le operațiunile prin escontarea portofoliului lor la Banca Agricolă.

Legea va intra în vigoare cu începere de la 1 Aprilie viitor.

Informațiuni.

Duminică, 19 curent, la orele 9 seara, a avut loc în saloanele Administrației Domeniilor Coronei, sub președinția d-lui Ión Kalinderu, adunarea generală a Societății culturale «Stéua». Vom da în numărul viitor o dare de semnă amănunțită.

* * *

Cu ocazia serbării patronului său, Sf. Ión Botezătorul, de către Reg. 2 infanterie din R.-Vâlcea, soldatul Hadarag Vasile, tiner teolog, a ținut în prezența șefilor săi și a soldaților o conferință despre legătura ce există între armată și religie.

Nu putem îndeajuns felicită pe d-l Colonel comandant al Reg. 2 infanterie R.-Vâlcea, pentru exemplul ce a dat și care sperăm că va fi imitat.

* * *

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 1 Fevruarie 1903, orele 11 a. m., se va ține licitație publică la Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, cu oferte închise, cum și la conacul moșiei statului Herăstrău, com. Bănăsa, jud. Ilfov, pentru arendarea următoarelor:

1). Una mără de apă cu turbină cu 3 petre, care funcționează, cu una odaie de locuit și un șopron acoperit cu tablă de fier. Garanția provisorie este de 1 375 lei.

2). Un han cu 5 camere pentru restaurant și grădină în starea în care se află astăzi. Garanție provisorie 100 lei.

3). Vénatul pescelui din heleșteul Herăstrău, conform cu legea pescuitului. Garanția de 600 lei.

4). Trestia după heleșteul Herăstrău. Garanție de 200 lei.

Tóte acestea se arendeză de la 23 Aprilie 1903—23 Aprilie 1904, iar condițiunile se pot vedé la conacul moșiei în orice-ți. Asemenea se mai vinde 1) produsele recoltate în anul 1902 porumb uscat, bătut de cumpărator; aproximativ ca la 420 hectolitri. Garanția de 800 lei.

2). Nouă (9) copiți meiú pásăresc: 1 de mături și 2 de cositură de pârloge. Garanția de 400 lei.

3). Ghéța din ghetăria cea mare a statului, împreună cu 2 ghetării mici, ghéța scósă din heleșteul Herăstrău, alimentat cu apă de izvor, aproximativ ca la 8.000.000 kgr. ce se va cântări de stat la bascula sa; ghetăria va fi golită până la 26 Octomvrie 1903. Garanția 4.000 lei.

* * *

În ziua de 3 Fevruarie 1903, orele 10 a. m., se va ține licitație publică orală la Eforia Spitalelor Civile, bulevardul Elisabeta, în comptul d-lui A. V. Zotovicénu, pentru închirierea pe termen de 3 ani, cu începere de la 23 Aprilie 1903 a prăvăliei No. 1 din imobilul Eforiei (Casa V. T. Dancovici) din strada Sf. Vineri No. 2 (colț cu calea Moșilor).

Domnii concurenți spre a puté luá parte la licitație, vor trebui să deună garanție provisorie lei 600.

* * *

În ziua de 3 Fevruarie 1903, orele 10 a. m., se va ține licitație publică orală tot la Eforia Spitalelor Civile, pentru vânđarea a 700 chile porumb aproximativ de pe proprietatea Chirnogí din județul Ilfov. Garanție pentru admitere la licitație lei 9.000.

* * *

În ziua de 4 Fevruarie 1903, orele 10. a. m., se va ține la Eforie licitație publică orală pentru vânđarea spre exploatare a următoarelor porțiuni de pădure.

1). Județul Prahova.—5 parchete din pădurea Máneciurile, Valea Teéjenului, plaiul Orății și restul parchetelor; garanție provisorie lei 600.

2). 7 parchete din pădurea Pleșuva Mică, partea coprinsă între Valea Măgarului și plaiul cu același nume; garanție provisorie lei 1.000.

3). 6 parchete din pădurea Petricica, garanție provisorie lei 1.100.

4). 5 parchete din pădurea Nēmțu de pe Valea Azuga, garanție provisorie lei 650.

5). Județul Romanați. — 16.429 arbori, seria I Fusendrea, pădurea Morunglav, exploatabilă în 6 ani, garanție provisorie lei 5.000.

6). 23.555 arbori, seria II Băresci, pădurea Morunglav, exploatabilă în 6 ani; garanție provisorie lei 6.000.

7). 17.527 arbori din pădurea Cârlogani, comuna Cârlogani, exploatabilă într'un an; garanția provisorie lei 400.

8). Județul Argeș. — 513 arbori frasină, pădurea Toca Grebla Groși, comuna Dângesci, exploatabilă într'un an; garanție provisorie lei 800.

9). Județul Vlașca. — O porțiune de pădure atinsă de părjol din trupul de pădure Mihalcea, de pe proprietatea Oncesci-Coșoveni, garanție provisorie lei 200.

Condițiunile generale pentru exploatare acestor arbori sunt cele publicate în «Monitorul Oficial» No. 174/901.

* * *

La 5 Februarie 1903, orele a. m., se va ține a 2 licitațiune la Eforia Spitalelor Civile, pentru jimbă și pâinea necesară spitalelor în exercițiul 1903—1904.

Doritorii sunt invitați să își prezinte ofertele d-lor sigilate însoțite de o garanție provisorie de lei 2.500, cunoscând că garanția definitivă va fi de lei 5.000.

* * *

La 8 Februarie 1903, orele 10 a. m., se va ține a 2 licitațiune la Eforie, pentru vinul alb și roșu, necesar depositului în exercițiul 1903—1904.

Doritorii să își prezinte ofertele sigilate însoțite de o garanție provisorie de lei 2.500, cunoscând că garanția definitivă va fi de lei 5.000.

Condițiunile speciale precum și ori-ce alte informațiuni se pot lua la Serviciul Bunurilor Eforiei, în zilele și orele de lucru.

Bibliografii.

În editura Institutului de Arte grafice „Carol Göbl” S-r I. St. Rasi-descu, a apărut în vederea aniversării Răsboiului de independență, două noi cărți postale ilustrate în cromo-litografie, executate după schițe în aquarelă de pictorul Costin Petrescu, copii de pe originalele proprii ale M. S. Regelui, reprezentând prima pe

M. S. Regele, atunci Domn al României, în întâlnirea sa cu Osman-Pașa în urma capitulării Plevnei,
a doua :

Reîntorcerea M. Sale de la Plevna în drumul spre Nicopole.

Aceste frumoase cărți postale, contribuiesc la opera de vulgarizare a prețioșelor noastre monumente istorice din timpul gloriosului război, când Națiunea română redeșteptată prin vitejia străbună reînviată, a dat probă de bărbăție, și a încoronat fruntea Înțeleptului nostru Suveran cu Coroana de oțel, cimentând astfel, pentru vecinicie, independența țării. N'ar trebui să lipsescă din casa nimănui astfel de lucrări, cu atât mai mult cu cât prețul unei asemenea cărți, este numai 0,10 bani.

* * *

Colaboratorul nostru D. Teleor, bine cunoscut prin scrierile sale, a dat la lumină două broșuri, format mic de busunar, foarte atractive și interesante: Povestiri patriotice, cuprinzând 95 pagini, de

vîndare la tóte librăriile din Capitală și orașele din țară. Prețul 1 leu; și *Din viața mea de medic*, coprinđend 75 pagine, cu prețul de 0,50 bani.

Maî mulți dintre abonații noștri, rămași în urmă cu plata abonamentului, par a se fi supărat că le-am trimis chitanțele spre încasare, prin recuvrement poștal.

Am comunicat de já abonaților noștri, că am adoptat această măsură, ca una ce ni s'a părut fórte lesnicioasă pentru abonați, fără ca prin acesta să voim a atinge susceptibilitatea cui-vă.

Neîndoelnic, am fi mult maî mulțumiți ca iubiții noștri abonați să trimită singuri abonamentul, lucru ce ne-ar scuti de multe și mari chetueli pe cari le facem cu recuvrementele, dar de já suntem în IV-a lună a anului al VI-lea și deși se scie că abonamentul se plătesce la începutul anului, totuși sunt mulți cari n'au achitat încă, ba unii datoresc și pe anii trecuți.

Apă pentru frumuseța feței. — Spuneți la farmacie să vă destileze :

Miere albă	500 grame
Benzoes	2 »
Borax pulverisat	4 »

Veți obține o apă limpede care se póte consideră ca chintesența florilor culese de albine, pentru a compune mierea lor. Se susține că această apă dă feței o culóre superbă, dacă te speți cu ea.

Poșta Administrației.

D-1 Mihael Drăgulescu, moșia Cociu jud. Tutova. — Rapița de primăvară se sémână numaî prin aruncare în luna lui Martie sau Aprilie, când pămîntul cuprinde o cătățime de umeđelă, pentru-ca rapița să crească mai curând. Din sémîința rapiței de primăvară se scóte uleiú maî puțin și de o calitate maî inferioară. Rapița de primăvară cere un pămînt cu mult maî bun de căt cea de érnă.

Sunt și la noi localități unde se cultivă rapița de primăvară; această varietate se maî întrebuintează pentru a umplea locurile cele góle, care seivesc în locurile sémenate cu rapița de tómnă. Să sémână 4-8 litri la hectar.

— Ión D. Bărbat, Stăncuța. — V'am achitat pe anul curent VI cu chitanța No. 8.189.

— D. Sirețeuu, R.-Vâlcea. — Idem 8.191.

— Pr. Ghiță Dimulescu, Garbovi. — Idem 8.192.

— Ch. Chiriacescu, Crunții Ialomița. — Idem cu chitanța No. 8.180.

— C. Ianovici, Botoșani. — Idem 8.182.

— I. Totan, Drăguțesci. — Pe anul IV ați achitat cu mandatul No. 838 din 13/10/900 și liberat chitanța No. 79, pe anul V cu mandatul No. 780 din 12/11/901 și liberat chitanța No. 2.898, iar acum v'am achitat pe anul curent al VI-lea cu chitanța No. 8.167.

STEUA

Societatea *Steua* are de scop a lucra pentru intinderea invetaturii in popor, prin tiparirea si raspandirea de scrieri si publicatii morale, patriotice si de folos practic, si pentru impiedecarea, prin toate mijlocele legiuite, a raspandirei de scrieri si publicatii imorale, sau cu tendinte contrarii statului si ideii nationale romane.

Cotisatia este de cel puțin doi lei pe an, iar pentru invetatori, preoti rurali si sateni, de cel puțin un leu pe an. Fie-care membru este indatorat ca, in cel d'intaiu an dupa primirea sa, sa faca a se primi in Societate cel puțin alti doi membri noi.

Cererile de inscriere, insoțite de cotisatia pe un an, se pot adresa d-lui *Petru Gârboviceanu*, strada Sf. Ecaterina, Bucuresti.

Comitetul. *Președinte*, Ioan Kalinderu, *membru al Academiei Române.* — *Vice-președinte*, Sava Șomănescu, *mare proprietar, fost senator.* — *Administrator și casier delegat*, Petru Gârboviceanu, *Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, director al Șc. Normale a Societății pentru învățatura poporului român;* — *Secretar*, Const. Bannu, *profesor secundar și inspector școlar.* — *Membrii*, Spiru C. Haret, *Ministru, profesor Universitar;* I. Dimitrescu Procop., *senator și Primar al Capitalei;* M. Vlădescu, *deputat, profesor universitar;* Cristu S. Negoescu, *profesor secundar;* Dim. Cecropid, *institutor, președinte al Societății corpului didactic primar.* — *Censori*, Const. Allmăneșteanu, *inginer de mine;* Preotul econom Const. Ionescu, *profesor secundar;* Const. Alexandrescu, *revisor școlar.*

Membrii înscriși și cotisațiunilor plătite (Urmare).

Pocitan Vasile, preot (Bucuresti), 2 lei; Ionescu Ion, preot (Bucuresc), 2 lei; Stănescu C., preot (Bucuresti), 2 lei; Măldărăscu D., preot (Bucuresc), 2 lei; Popescu G., preot (Bucuresc), 2 lei; Vasilescu Ruse, preot (Bucuresc), 2 lei; Popescu Gh., preot (Bucuresc), 2 lei; Nestor Lazăr, preot (Bucuresc), 2 lei; Ion Alexandru, preot (Bucuresc), 2 lei; Mihăescu N., preot (Bucuresc), 2 lei; Vasile Marian, preot (Bucuresc), 2 lei; Avramescu N., preot (Bucuresc), 3 lei; Iliescu Radu, preot (Bucuresc), 2 lei; Mirotod Petre, preot (Bucuresc), 2 lei; Demetrescu Ion, preot (Bucuresc), 2 lei; Teodorescu Ion, preot (Bucuresc), 2 lei; Negulescu Radu, preot (Bucuresc), 2 lei; Popescu Petre, preot (Bucuresc), 2 lei; Agiu Ion, preot (Bucuresc), 2 lei; N. Nicolescu, revisor școlar (Galați), 6 lei; Sturza C. Gh., proprietar (Bacău), 13 lei; Popovici C. (Bacău), 2 lei; Popovici Alexandrina (Bacău), 5 lei; Roman N. (Bacău), 4 lei; Chirvescu Ion (Bacău), 2 lei; Grigoriu Ion (Bacău), 2 lei; Dimitrie Broștenu (Bacău), 2 lei; Preotul Gruia Gh. (Bacău), 1 leu; Chiriac Dragomir (Bacău), 1 leu; Leonescu Simion (Luncăvăt), 1 leu; Constantiniiu Gh., fost revisor școlar (Tulcea), 7 lei și 70 bani; Pr. M. Popescu, institutor (Bucuresc), 5 lei; Protopopescu C., revisor școlar (Călărași), 2 lei; Demetrescu Ecaterina (Ialomița), 2 lei; Ionescu Ana (Ialomița), 2 lei; Zanfirescu Elena (Ialomița), 2 lei; Constantinescu Polixenia (Ialomița), 2 lei; Nicolescu Caliopei (Ialomița), 2 lei; Vasilescu Victor (Ialomița), 2 lei; Toșescu N. (Ialomița), 2 lei; Rădulescu I. Petre (Ialomița), 2 lei; Mircea Elvira (Ialomița), 2 lei; Mircea Vasile (Ialomița), 2 lei; Dimitrievic Octavia (Ialomița), 2 lei; Popescu Atanase (Ialomița) 2 lei; Dobrescu Mih. (Ialomița), 1 leu; Conciu I. (Ialomița), 1 leu.

Numărul membrilor înscriși cu începerea anului al II-lea (1902) al Societății e de 1.381, iar numărul banilor încașați de la aceștia și de la vechii membrii, e de 6.915, lei și 90 bani.

(Va urma în No. viitor).

LOTERIA

Societății pentru învățătura Poporului Român

Pentru clădirea aripei drepte de la localul școlilor ei normală și primară din București, str. Sf. Ecaterina.

Autorisată de Onor. Minister de Interne cu adresa No. 19.693 din 1902, comunicată Soc. cu adresa Prefecturii Poliției Capitalei No. 56.812 din 8 Iunie 1902.

350.000 Bilete a un Leu unul Câștiguri:

1 a	35.000	Lei	.....	Lei	35.000
1 >	15.000	"	.....	"	15.000
2 >	5.000	"	.....	"	10.000
3 >	2.000	"	.....	"	6.000
6 >	1.000	"	.....	"	6.000
12 >	500	"	.....	"	6.000
30 >	200	"	.....	"	6.000
60 >	100	"	.....	"	6.000
100 >	50	"	.....	"	5.000
250 >	20	"	.....	"	5.000

465 Câșt. în val. totală de Lei 100.000

Biletele se găsesc de vânzare:

În București: La sediul Societății, Strada sf. Ecaterina No. 2, la Casieria Centrală a Ministerului Financelor; la Casa de Depuneri; la Administrația financiară Ilfov și la debitanții de tutun.

Județe: La toate administrațiunile financiare de județe cu secțiile lor; la vâmi și la debitanții de tutun.

Tragerea Lotărilor s'a fixat la
8 Iunie 1903.

Luminări de ceară curată de albine, se pot găsi la preotul I. Apostolenu, Vălenii-de-Munte Prahova. Să se ceară catalog-preț-curent. Rog persoanele cari se ocupă cu albinăritul și au ceară de vânzare, să-mi trimită probe și prețul fix-loco, contra-ramburs. Pr. I. Apostolenu.

26-13.

"NATIONALA"

SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURARE, BUCUREȘTI

Capital în acțiuni întreg versat în aur ..... Lei 2.000.000

Fonduri de rezervă compuse din prime și daune ..... " 3.955.688.76

Idem format din capital și alte rezerve .. " 1.075.842.60

Total în aur Lei 7.052.531.36

Daune plătite . . . . . Lei 33.000.000

Vice-președinte A. Băicoianu.

Dir. general E. Grünwald.

"**Nationala**" asigură contra incendiului, a *grindinei*, contra riscului pierderii valorilor. Asigurările pentru viață sunt permise în toate combinațiunile obișnuite ca: *cas de mörte*, *supraviețuire*, *zestre* și *rentă*. Sediul social în palatul Societății din str. Dămnei No. 12, București. Reprezentantă generală în București, str. Smârdan No. 4. Agenție în toate orașele din țară.

Cel mai mare și vast magazin și singurul care *vinde eftin*.

Dilnic sosesc Incălzămintele Negre și Colori, pentru Bărbați, Dame și Copii din propria noastră Fabrică, lucrate de noi.

Prețuri corente la Ghete de Bărbați:

de Vax cu Elastic sau Șireturi	Lei	10.95,	11.95,	12.95,	13.95.	
» » » Nasturi		»	12.95,	13.95,	14.95,	15.95.
» Lack cu Elastic sau Șireturi		»	12.95,	13.95,	14.95.	
» » » Nasturi		»	13.95,	14.95,	15.95.	
» Chevreau cu Elastic		»	12.95,	13.95,	14.95.	
» » » Nasturi		»	13.95,	14.95,	15.95.	

Prețuri corente la Ghete de Dame:

de Chevreau negre cu Șireturi	Lei	10.95,	12.95,	13.95.			
» » » Botonii		»	11.95,	12.95,	13.95,	14.95,	15.95.
» » » Colori		»	12.95,	13.95,	14.95,	15.95.	
» Gems cu Nasturi și Șireturi		»	7.95,	8.95,	9.95.		
Pantofi de Chevreau albi decolțați		»	5.95,	6.95.			
Idem cu Șireturi și Nasturi		»	6.95,	7.95,	8.95.		
Idem de Lack diferite forme		»	5.95,	6.95,	7.95,	8.95,	9.95.

Rayon de Lingerie pentru Dame și Bărbați cu prețuri fabulos de eftine.

În tot deauna se găsesc mari cantități de mănuși Glacé, Albe, Colori, și Negre pentru Dame Lei 2.50.

» Bărbați » 2.95.

Rupându-se la încercare, se dă altă pereche.

Magazin la toate Sesónele, Calea Victoriei No. 27. alături de Foliția Capitalei, București.

5%
Cupon de reducere pentru cititorii Albinei.

Cititorii revistei vor ave un scădemint de 5% din prețurile însemnate, prezentând cuponul.